

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119207329
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119207329.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu S., K., so sídlom S. XX, XXX XX C., P.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátkou JUDr. Katarína Hegedúšová, so sídlom Majerníkova 3A, 841 05 Bratislava - Karlová Ves, proti žalovanému Z. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXXX/X, XXX XX S. - K., o zaplatenie 350,- Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 19Csp/92/2019-44 zo dňa 22. septembra 2020, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalobu zamietá.
- II. Nárok na náhradu trov konania žalovanej strane nepriznáva.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 52 a nasl., § 39a, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 107 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 54a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení platnom a účinnom od 05.12.2018, § 7, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 255, § 262 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.
3. Vychádzal zo zistenia, že dňa XX.XX.XXXX bola na formulárovom tlačive vypísaná žiadosť o úver, v ktorej boli uvedené osobné údaje žalovaného (rodinný stav, zamestnanie, výška príjmu, mesačné výdavky neboli uvedené žiadne). V časti žiadosti, ktorá obsahovala doklady dodané k žiadosti nebolo uvedené, aby bol žalovaný ako žiadateľ predložil niektorý z dokladov, ktoré sú tam uvedené. Zo žiadosti taktiež vyplynulo, že žiadateľ bol už klientom spoločnosti, pričom výška predchádzajúceho úveru bola 1.100,- Eur na 12 mesiacov, a táto suma bola uhradená. Dňa 15.04.2015 bola medzi žalobcom a žalovaným na formulárovom tlačive uzatvorená T. o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 350,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu vo výške 372,- Eur, t.j. celkovo sa zaviazal zaplatiť sumu 672,- Eur. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov bola vo výške 98,- Eur, čo predstavuje RPMN vo výške 28%, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ vzal na vedomie. Úrok bol vo výške 64% ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 224,- Eur. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru

nastane dňa 15.04.2016. V zmluve bola taktiež upravená zmluvná pokuta vo výške 33,- Eur a povinnosť uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30,- Eur. V zmluve bolo ďalej uvedené, že výška priemernej hodnoty ročne RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platná ku dňu podpísania tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola vo výške 21,35%. Žalobca pripojil k žalobe aj Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru platné od 13.03.2015, ktoré neboli žalovaným podpísané. Prehľad o splácaní úveru, ako aj dôkaz o odosielaní upomienok žalobca nepredložil. Žalobca na výzvu súdu, aby predložil dôkazy o splnení odbornej starostlivosti opísal, ako bola po spísaní žiadosti o poskytnutie úveru zisťovaná bonita klienta, a to prostredníctvom tzv. Overovacieho formulára o histórii klienta a verifikovaním skóringu klienta.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v predmetnom prípade bol žalovaný klientom žalobcu, kedy bral ďalší úver, pričom bola zneužitá jeho finančná tieseň, tak aj finančná závislosť, a jeho plnenie je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. Podľa prehľadu úrokových sadzieb NBS bola v apríli 2015 u spotrebiteľských úveroch splatných do 1 roka, priemerná úroková miera u nových spotrebiteľských úverov bola vo výške 7,66%, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše je toľkonásobné, že úroky nemožno považovať za iné, než úžerné. Keďže žalobca mohol nárok na súde uplatniť v dvojročnej subjektívnej lehote, ktorá mu začala plynúť poskytnutím plnenia žalovanému a najneskôr začala plynúť dňom, kedy nezaplatil požičanú istinu, ale neuplatnil ju ani v trojročnej objektívnej lehote od tohto dňa, kedy suma bola poskytnutá, súd prihliadol k premlčaniu a deklaroval, že nárok je premlčaný a žalobu bolo potrebné zamietnuť s poukazom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s § 879v Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že pokiaľ by aj nepovažoval zmluvu za absolútne neplatnú pre úžeru, poskytovateľ úveru si nesplnil svoju povinnosť skúmať s odbornou starostlivosťou bonitu žalovaného, čoho dôkazom je aj to, že v časti formulára o iných mesačných výdavkoch, a to K., bývanie, telefón je uvedená 0,- Eur, čo je absolútne nepredstaviteľné, aby nejaká osoba nemala žiadne výdavky s týmito nákladmi súvisiace. Súd preto aj pre nezodpovedné konanie dodávateľa pri zisťovaní s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného počas doby trvania dohodnutej v zmluve splácať splátky, považuje úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. V takom prípade by nárok nebol premlčaný, ale žalobca by mal nárok iba na zaplatenie rozdielu medzi poskytnutou sumou úveru a sumou zaplatenou, čo by predstavovalo sumu 350,- Eur a nie žalovanú sumu. Keďže však nárok posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, nárok je premlčaný a k premlčaniu prihliadol z úradnej povinnosti, keďže žaloba bola podaná po 05.12.2018 a žalobu zamietol.

5. O trovách konania rozhodol tak, že úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli, preto mu súd nárok na ich náhradu nepriznal.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Poukázal na to, že žalovaný svoju vôľu uzavrieť Zmluvu o úvere potvrdil svojim podpisom a svojich záväzkov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy si bol vedomý. Neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej zmluvy sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, a to nielen z formálneho hľadiska, ale aj z hľadiska ich materiálneho prevedenia. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že dlžník podpisom zmluvy o úvere jednoznačne prejavuje svoju vôľu byť viazaný aj týmito všeobecnými podmienkami. Z uvedeného tak vyplýva, že uzatvorenie zmluvy samostatne bez toho, aby prejav vôle zahŕňal aj vôľu byť viazaný všeobecnými podmienkami neprichádza do úvahy. Predložením zmluvy a všeobecných podmienok si na jednej strane splnil svoju informačnú povinnosť a na strane druhej bola splnená aj podmienka písomnej formy. Mal za to, že jednoznačne špecifikoval svoj nárok vyplývajúci zo zmluvy. V prípade, ak žalovaný po podpise nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu alebo odplata, úrok, či RPMN je vysoká, mal právo odstúpiť od zmluvy do 14 kalendárnych dní od jej uzatvorenia bez uvedenia dôvodu, čo však nevyužil. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný súhlasil s obsahom zmluvy a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. V prípade osoby žalovaného mal za to, že sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania, ako aj jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísal, navyše žiadnym spôsobom nebol k podpisu zmluvy donútený. Uviedol, že vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa a poukázal pritom na Súdnym dvorom EÚ zadefinovaný pojem priemerného spotrebiteľa. Ďalej poukázal na to, že žalovaný ku dňu podania návrhu na vydanie platobného rozkazu uhradil 0,- Eur a svoj nárok si uplatnil pred uplynutím premlčacej lehoty. Ďalej poukázal na bod 3. zmluvy, z ktorej vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu

splátok istiny a iných poplatkov. Uzatvorená zmluva tak nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov, vzhľadom k tomu, že spĺňa zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Rovnako poukázal na to, že neabsentuje ani údaj o RPMN, keďže tento je vypočítaný v zmysle prílohy č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na žalovaným podpísané Potvrdenie o prevzatí peňažnej hotovosti, ktorá sa nachádza na konci uzatvorenej zmluvy. V uvedenom prípade teda nie je sporné prevzatie zmenky zo strany žalovaného. Záverom sa nestotožnil s konštatovaním, že došlo k premlčaniu jeho nároku a konštatovanie súdu považoval za nesprávne, pričom poukázal na znenie § 101 Občianskeho zákonníka. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym zistením skutkového stavu a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

12. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

13. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

14. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je absolútne neplatná pre úžeru, pričom poukázal aj na to, že v prípade, ak by zmluva nebola ako celok postihnutá sankciou absolútnej neplatnosti, potom by bola postihnutá sankciou bezúčinnosti a bezpoplatkovosti. Odvolací súd pri prieskume odvolania zistil, že toto v plnej miere nereflektuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, preto sa v prvom rade zaoberal preskúmaním postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie s dôrazom na tie odvolacie námietky, ktoré reflektovali na odôvodnenie napadnutého rozsudku, t.j. najmä na nesúhlas žalobcu s prijatím záveru o premlčaní jeho nároku.

15. V prvom rade odvolací súd poukazuje, že súd prvej inštancie na predmetný prípad správne aplikoval už platné a účinné ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, ktoré tak súdom dáva možnosť ex offo skúmať, či žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlhu zo strany spotrebiteľa nie je premlčané. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu, ktorá hovorí, že: „Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.“ Z uvedeného ustanovenia teda možno vyvodiť oprávnenie súdov ex offo prihliadať na premlčanie v prípade spotrebiteľských sporov, avšak s poukazom na prechodné ustanovenie § 879v Občianskeho zákonníka, tak súdy môžu postupovať len v prípade konaní začatých po účinnosti uvedeného ust. § 54a Občianskeho zákonníka, t.j. po 05.12.2018. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade bola žaloba, resp. návrh na vydanie platobného rozkazu podaný na súd dňa 16.04.2019, t.j. už za účinnosti ust. § 54a Občianskeho zákonníka, bolo možné ust. § 54a Občianskeho zákonníka v predmetnom prípade aplikovať.

16. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku dospel k záveru, že úrok upravený v uzatvorenej zmluve nemožno považovať za iný ako úžerný, s čím sa stotožňuje aj odvolací súd. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že zmluvný úrok bol upravený vo výške 64% ročne, pričom súd prvej inštancie správne uvedený úrok porovnával s výškou priemerných úrokových sadzieb poskytovaných bankami v danom období.

17. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sú to predovšetkým nebankové subjekty, ktoré pri uzatváraní úverových zmlúv s dlžníkmi zakotvia v zmluvách také úroky, ktoré sú neprímerané a odporujúce dobrým mravom. V prípade nebankových subjektov, poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, je potrebné skúmať, či v zmluve dohodnutá úroková miera nie je neprímerane vyššia ako priemerná úroková sadzba, ktorá bola poskytovaná bankami v čase, kedy došlo k uzatvoreniu zmluvy. V prípade, ak dohodnutá úroková sadzba medzi nebankovým subjektom a dlžníkom prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu bánk aspoň viac ako dvojnásobne, potom možno konštatovať, že takáto dohoda je absolútne neplatná a v rozpore s dobrými mravmi.

18. Súd prvej inštancie správne zistil z webovej stránky Národnej banky Slovenska, že priemerná úroková miera poskytovaná bankami v prípade nových spotrebiteľských obchodov s platnými do 1 roka

bola v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, t.j. v apríli 2015 vo výške 7,66%. Z uvedeného tak vyplýva, že v zmluve zakotvený úrok vo výške 64% viac ako 8,3-násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami v danom období, preto ho možno považovať za úžerný.

19. Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon, je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Otázku možnosti a nemožnosti oddelenia právneho úkonu treba posudzovať z hľadiska povahy a obsahu celého právneho úkonu a nie len z hľadiska oddeľovanej časti. Zmluvu, pokiaľ ide o jej zákonom určené pojmové znaky, treba chápať ako neoddeliteľný celok. V danom prípade síce bolo možné oddeliť časť zmluvy, ktorá v sebe obsahovala dohodu o výške úrokov od samotnej zmluvy, avšak jej obsah tvorí neoddeliteľný celok vo vzťahu k dojednaniu o výške úrokov. Navyše pri neprimeranom dojednaní úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru je možné hovoriť o občianskoprávnej úžere, ktorá žiadnu právnu ochranu nepožíva. Neprimeraná odplata za úver ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo a úverový právny úkon za takéto neprimerané protiplnenie je ťažko možné podrobiť moderácii. Takéto úverové praktiky sú z celospoločenského hľadiska nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Občianskoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru.

20. V čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 15.04.2015 Občiansky zákonník upravoval v § 39a úžeru. V zmysle tohto ustanovenia sa za neplatný považoval právny úkon urobený fyzickou osobou, nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužil tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dal sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. Vychádzajúc z uvedeného s úžerou je spojená absolútna neplatnosť právneho úkonu, teda v danom prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.04.2015. Z uvedeného dôvodu teda možno konštatovať, že záver súdu prvej inštancie o absolútnej neplatnosti uzatvorenej zmluvy a povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie bol správny.

21. Z uvedeného dôvodu bolo možné už pri posúdení výšky úrokovej sadzby dospieť k záveru o neplatnosti uzatvorenej zmluvy ako celku a nebolo potrebné skúmať ani splnenie odbornej starostlivosti žalobcu ako veriteľa pri skúmaní bonity žalovaného.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené tak možno dospieť k záveru, že v dôsledku absolútnej neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX vznikla žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu v zmysle zásad uvedených v ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

23. Ako správne už poukázal súd prvej inštancie, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia podlieha premlčaniu, a to podľa § 107 Občianskeho zákonníka. V zmysle uvedeného ustanovenia sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. V predmetnom prípade nebolo ničím preukázané, aby na strane žalovaného došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, a preto pri posúdení premlčania je potrebné vychádzať z trojročnej objektívnej premlčacej doby.

24. Súd prvej inštancie správne ustálil, keď začiatok plynutia trojročnej premlčacej doby počítal odo dňa, kedy bola žalovanému poskytnutá suma, t.j. odo dňa 15.04.2015 kedy bola uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere, nakoľko v tento deň bol žalovanému ako dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 350,- Eur, čo potvrdil aj žalobca v podanom odvolaní. Od uvedeného dátumu, t.j. od 15.04.2015 možno odvíjať začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 15.04.2018. Žaloba, resp. návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný na súd dňa 15.04.2019, teda bol podaný už po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby. Na zdôraznenie správnosti však odvolací súd uvádza, že v predmetnom prípade došlo aj k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť nasledujúci deň po dni, do ktorého mal žalovaný splatiť požičanú čiastku, t.j. od 16.04.2016, pretože od uvedeného dňa nadobudol žalobca vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na to, že žaloba, resp. návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný dňa 15.04.2019, tento bol podaný aj po uplynutí subjektívnej premlčacej doby.

25. Žalobca ako oprávnený sa môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby, pričom v prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. V predmetnom prípade sa žalobca domáhal svojho práva po uplynutí oboch premlčacích dôb, preto mu nebolo možné premlčané právo priznať.

26. Odvolací súd záverom uvádza, že žalobca v podanom odvolaní nesúhlasil so záverom o premlčaní ním uplatneného nároku a vo vzťahu k premlčaniu poukazoval na znenie § 101 Občianskeho zákonníka, k čomu odvolací súd uvádza, že § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou, t.j. lex generalis a § 107 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je lex specialis, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Z uvedeného dôvodu nebolo možné na predmetný prípad aplikovať plynutie premlčania podľa všeobecnej úpravy § 101 Občianskeho zákonníka, ale bolo potrebné aplikovať špeciálnu právnu úpravu § 107 Občianskeho zákonníka, dôvodu, že uzatvorená zmluva bola absolútne neplatná a na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré bol povinný vydať.

27. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správny výrok vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

28. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

29. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).